

Organizační pokyny k předmětu

Právní argumentace (MVD025K) JARO 2025

Katedra právní teorie PrF MU

Vyučující

doc. JUDr. Tomáš Sobek, Ph.D. (přednášející, cvičící)

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. (přednášející, cvičící)

Garance

doc. JUDr. Tomáš Sobek, Ph.D.

Cíl předmětu:

Cílem tohoto kurzu je načerpat v průběhu studia základní metodologické znalosti z oboru teorie právní argumentace. Studenti se na přednáškách seznamují s teoretickou materií právní metodologie, kterou pak v seminářích aplikují na praktických příkladech (modelové příklady jednotlivých právnických úsudků, příklady z právní praxe).

Na konci tohoto kurzu studenti budou schopni rozeznávat jednotlivé druhy právnických metod a argumentů a budou schopni aplikovat tyto znalosti pro kreativní odůvodňování vlastních právních názorů.

Témata přednášek a data konání přednáškové výuky (jaro 2025):

Každý lichý čtvrtek 8:00 – 9:40 hod. (dle rozvrhu v IS učebna 140)

1. Teorie právní interpretace – základní pojmy a směry (JUDr. Hlouch) – 27. 2.
2. O povaze právní argumentace (Doc. Sobek) – 13. 3.
3. Myslet jako právník (doc. Sobek) – 27. 3.
4. Právní pojem a jeho struktura, typy právních pojmů (JUDr. Hlouch) – 10. 4.
5. Soudcovy intuice (JUDr. Sobek) – 25. 4.
6. Hermeneutika a právní myšlení (JUDr. Hlouch) – 8. 5.
7. Ekonomická argumentace v právním myšlení (Doc. Sobek) - 22. 5.

Seminární výuka:

Výuka v seminářích je zaměřena na identifikaci teoretických problémů na příkladech z právní praxe a konstrukci vhodných právních řešení za použití poznatků z právní teorie a právní metodologie. Půjde jak modelové příklady, příklady z legislativy (se zvláštním zřetelem k užívání právních pojmů zákonodárcem a jejich výkladu právní praxí), tak i z judikatury českých i mezinárodních soudů. Příklady budou řešeny v seminářích formou řízené diskuse, přičemž studenti budou vedeni k praktickému procvičení právní argumentace v jednotlivých problémech a vyzkouší si různé argumentační pozice (advokát, soud, přezkumná instance apod.). **Seminární výuka je povinná!**

Témata seminářů:

1. Jazyková a logická východiska právního myšlení
2. Právní pojem a jeho struktura
3. Eliminace a analogie jako základní juristické metody
4. Skutkové myšlení právníka (kauzalita, pravděpodobnost, přesvědčivost)
5. Právní kvalifikace jako logický a hermeneutický problém
6. Právní normy a právní principy jako objekty výkladu

Způsob ukončení předmětu – kolokvium:

Kolokvium bude probíhat ve formě diskuse nad zadaným příkladem či metodologickým problémem. Student bude muset prokázat metodologické znalosti získané v přednáškové výuce předmětu a předvést jejich aplikaci na konkrétní praktický případ. Důraz bude kladen na racionalitu a přesvědčivost odůvodnění právních řešení zadaných příkladů.

Literatura

1) Povinná literatura

- SOBEK T. Právní myšlení. Kritika moralismu. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012
- HLOUCH L. Teorie a realita právní interpretace. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011
- ROSENKRANZOVÁ, O. a kol. Praktikum z právní metodologie. Praha: Leges, 2017.

2) Doporučená literatura

- MACHALOVÁ, T., VEČEŘA, M., HARVÁNEK, J., HLOUCH, L., SOBOTKA, M., SOBEK, T. Aktuální otázky metodologie právního myšlení. Praha: Leges, 2015.
- MELZER, F. Metodologie nalézání práva. Praha: C. H. Beck, 2011.
- KNAPP, V. Vědecká propedeutika pro právníky. Praha: Eurolex Bohemia, 2003.
- SOBEK, T., HAPLA, M. a kol. Filosofie práva. Brno: Nugis Finem Publishing, 2020.
- TRYZNA, J. Právní principy a právní argumentace. K vlivu právních principů na právní argumentaci při aplikaci práva. Praha: Auditorium, 2010.
- WINTR, J. Metody a zásady právní interpretace. Praha: Auditorium, 2013.